

1 Tesalonaikadan Kerek Mimo Tesalonaikadan Yaa Wongkoon

Kerek Kee Komo Dowad Wongkoon

Pool kuu Tesalonaika nande weng amun daandoone Yuudan yena arud wandeniwe, kombiri wene Berea kere Atens kere Korin aom nandoon (Kwamiwen 17-18 wedmime). Nandekore kerek kee Tesalonaikadan yaa wongkoon. Tesalonaikadan yoom aron dukmenmo doboroon kowe, wongkoon kuu: 1. Kibireb yeweb anam andiwendan yi niindem aom aromni ye wengiib, 2. God ye inamen yaambed meenme dobiri ye kiwaan ye wengiib, 3. Keresu ika minindo kumbed anam andiwendan duknaniib kuu komarewa keraniib ye wengiib kui. Tesalonaika kuu gapman korok korok yi siti, porovins Masedonia aom. Kerek korem Poolbed wongkoon yaa kuu kee ibduruk wongkoon yeman. Wongkoon ye web kuu AD 51 areb.

Korok Weng

1. Amun Kerundi Weng Ibduruk (1:1)
2. Tesalonaikadan Yi Dowad Eso Andi Ye Weng (1:2-10)
3. Pool Yoom Sailas Yoom Tesalonaika Aombed Apaso Deme Awiniwen Yaa Koromonendi Weng (sapta 2–3)
4. Godbed Kubendi Ye Kiwaan Ari Dobiri Ye Weng (4:1–5:22)
5. Yeenbon Weng (5:23-28)

¹ Pool yoom Sailas yoom Timoti yoom.

Ambe God yoom Yariman Yesu Keresu yoom yaa anam andiwendan Tesalonaika aom doriib, yiib yaa wongkuub kii.

Kabamoon kondoon ye mimyob dowakeniib yewenubmo dobiriyiib kuu yiib yaa bangkandok.

God Yaa Eso Andiwen

² Nub kuu yiib korem ye dowad aron korem God yaa eso andenub, yiib aningkoyiib kowe kurikuri kerimaub.

³ Yiib anam andi yaambed God ye deme ambangkimaiwiib, yiib mimyob dowaken yaambed deme yobdood awinimaiwiib, Yariman Yesu Keresu kuu kwananeen ande meedmiib yaambed kangdommo doberembirimaiwiib, kuu nub Ambe God ye arinambo arimbed meene dakmimaub.

⁴ Godbed mimyob dowaken keendoon ye angkodmia, yiib kuu yembed bindoon kuu nubkaadkeruwen,

⁵ amborom kuu nubbed weng amun yiib yaa daanduwen kuu wengmomban, aromkonoyiib Kingkin Karadmoyiib niindem aom ma karek-miyiibban kangdommo anam anduweniib daanduwen kowe. Nub kuu yiib dowadbed yiib yoom komarewa doburuwen kuu yiibkaadkeriwen kui.

⁶ Yiibbed nub yaayiib Yariman yaayiib kumun ingkiwen. Kwane, durud yewed yemoon yiib yaa meneboon kumban, Kingkin Karadmombed kubi kondoon kumbed yiib kuu weng amun angkodmende awiniwen.

⁷ Kwane kob, Masedonia ambibkindaniib Akaiya ambibkindaniib, yi korem kuu yib anam andi areb kwane kamem ande kamiib kii.

⁸ Yariman ye weng kuu yib yaambed demboon, Masedoniadaniib Akaiyadaniib yaamomban. Kowe, yibbed God yaa anam andiwen kuu kunaya kunaya kuu yikaadkeriwen.

Kwane kob, nub kuu kuyaa kuu yi yaa weng ma dakmaubban,

⁹ amborom kuu yibbed nub yaa komarewa angkodmendiwen kuu yikareb nub yaa dakmiwen kowe. Kwane dakmiwen kuu yibbed dudi kuruwak god yaa korondenib, wad doreen ye God anam yaa anam andekorib, ye deme awinenib

¹⁰ God ye Mingki Ewen arimbed mananeen ande meedmiib. Kuu Yesu, Godbed bobnoon yirimbed nenkoonoonman kui. Ye kuu God ye arud darewoob mananeen yaa kuu, nub be burudande bindaneen.

2

Tesalonaika Aom Poolbed Deme Ambangkoon

¹ Angkodmia, yib yibkaad, nubbed yib yaa owod munuwen kuu idiib keroon.

² Anuk kuu Filipai aombed durud yewed nub yaa kondeniib damangkandiwen. Kumban yibkaad kui, yib yaa munuuwe, yena kuu nub yaa manmo anam keruwen kuned, Godbed awandoone ye weng amun yib yaa arudkonoyiib dakmuwen.

³ Nubbed yib yaa amonombime ande dakmi-maub kuu, amarakmi yaambedban o inamen arewa yaambedban o yib yaa birandi ye dowadban.

⁴ Kumban, Godbed “Ee, ne weng amun awine dakmime.” ande yedmoonkob kwamunemo dakmimaub. Nub kuu karubbed kubime andi ye dowad kamokban, Godbed kubok andi ye dowad kamuub, yembed nub mimyob yaa darobe wedmimaan kowe.

⁵ Yiibkaadkeriwen kuu nub kuu yiib yaa mene yiiwaningko kankoone birande barang maondime andi ye weng be minindo. Angkon, inamen amuniib dakmi kuranbed yiib yaa barang yemooon bi ye dowad minindo. God kuu nubbed komo kamuwen kuu yekaad.

⁶ Nub kuu yiibbed o karub yenambed kubendime anduwedban.

⁷ Nub kuu Keresu ye apasodan kowe, komo nub yaa dowan kuu yiib yaa kaamondanuuwe yiibbed awande kondaniib kuu yimin. Kumban nub kuu kwanindo, no yiib yaa amukmo oonenduwen, dana mana mana awaanbed oonimaun areb.

⁸ Nub kuu yiib yaa mimyob dowaken darewoob keenduwen kowe, nub kubi darewoob yaambad yiib yaa God ye weng amun kedmengkandenub, angkon anam dabokne dabokne kamuwen, amborom kuu yiib kuu nub mimyob dowaken darewoob keendidand keruwen kowe.

⁹ Angkodmia, anamaa, yiibkaadkeriwen kuu aron doboob yobdood ambangkuwen. Nub do-biri dowad amnoomiib awingyawiib od deme ambangkuwen kuu, yiib yaa ma kondime andi ye wengiibban kumbed yiib yaa God ye weng amun dakmenub yiib yoom doburuwen.

¹⁰ Yiib anam andiwendan kumaom doburuwen kuu, nub kuu karadmoyiib yorokmoyiib ambarakmiyiibban doburuwen kuu yiib yoom God

yoom wedmiwen.

¹¹ Yiibkaadkeriwen, nubbed yiib yaa kedmengkanduwen kuu awodkimbed ye dana meed yaa kedmengkandemoon areb kedmengkanduwen.

¹² Kube ongkandiyiib kangkudere amukniyiib kame Godbed kubaneen ye kiwaan yaambed kamime ande dakmenabuwen. Ye kuu “Ne oon-imbun aom minime, ne nambiri kandime.” ande yiib yaa baandimaan ye God kii.

¹³ Kwane, nub kuu God yaa eso andimo kamemburuwen, amborom kuu yiib kuu God ye weng nub yaambed wengambere kandiwen kuu, karub ye wengban, anam kuu God ye weng andiwen kowe. Anam, kukuu God ye weng kii. Kukuu yiib anam andiwendan yiib niindem aom kuu inamen amun ambangkandimaan kui.

¹⁴ Angkodmia, Yudea aom God ye nimakarub Yesu yaa anam andiwendan yaa komo keroon areb kwane kuu yiib yaa keroon. Yuudanbed anam andiwendan kuyaa doriib kuu yenbandenib durud yewed kondiwen areb kwane yiib ambibkindanbed yiib yaa kwaniwen.

¹⁵⁻¹⁶ Yuudan keembed Yariman Yesuyiib profesidaniib yenbande nongkobeniib, nuwiib yenbande yenburiwen. Nubbed Yuudanban yaa dakmimaub kuu Godbed bobni yaa burudande bindaneen ye dowad dakmimaub. Kwane kumbed Yuudan kee kebengkandamiib kumbed nimakarub korem yaa manmo keriiwe, Godbed yi yaa dowakeniibban keroon. Kwamune kumbed yi ambarakmi kuu darewoob kere demboone God kuu norin wande yoon.

Pool Kuu Tesalonaikadan Wedmendande Kamoon

¹⁷ Angkodmia, nub kuu yiiib yoom doburuwen kumbed nub kuu yiiwiib yaambéd aron dukmenmo awingke benwiniwen. Nub benwiniwen kumban, nub meeni inamen kuu yiiib yaa angkimboroon. Kwane, nub meeni miin darewoob kumbed yiiib wedmendande kamemburuwen,

¹⁸ amborom kuu nub dowaken kuu yiiwiib yaa menem ande kamuwen kowe. Pool ne kuu kwane kamembaraan kumban Setenbed nub kebenendoon.

¹⁹ Yiiib dowad yaambéd nub kuu Yesu kwanaaneen andi darewoob kerenub kubi darewoob kerekoruwe, Yariman Yesu mananeen yaron ari kuu ye kerebiri arimbed nambiri kandanuub.

²⁰ Anamaa, yiiib kuu nub nambiri nub kubi kui.

3

Timoti Kuu Yi Wedmok Woonoon

¹ Nub kuu yiiib yaa mimyob keendemburuwenkob nub niindem aom kuu yiminban keroon kowe, nub ayoobmo Atens aom doberem ande meenuwen

² kowe, nubbed Timoti, nub angkodmi, God ye deme karub Keresu ye weng amun dakmimaan ye karub kuu, yedmenuuwe ku monoon kuu yiiib anam andi yaa kube ongkandene aromkono kondaded.

³ Yiiib yaa kwanoon ye dowad kuu dabab menebaneen kuu kombaraib anded. Yiiibkaadkeriwen kuu yiiwiib nuwiib yaa dabab menebaneen.

⁴ Anam kuu nub kuu yiib yoom doburuwen kuu yiiwa nuwa kuu yenbande durud yewed kondaniib ande daanduwen. Kuku anam kwanoon kuu yiibkaadkeriwen.

⁵ Kwamunoon kumbed aron doboobban ari kuu ne niindem aom kuu yiminban keroon kowe, Timoti kuu yedmaane mene yiib anam andi kara yaa wedmok monoon. Nembed unaan kuu Setenbed yiiwiib yaa menene yiib anam andi kankubunaneene nub deme yiib dowad kuu idiibban keraneen ande meenaan.

Timoti Ye Ongkandi Weng Amun

⁶ Kumban Timoti kuu kibireb kee, yiiwiib yaambed mene yiib anam andi kara amuniib mimyob dowaken kara amuniib ye weng nuwiib yaa kanmene daandoon. Nub yaa kangkon yedmendoon kuu nuwiib yiiwiib ibmo doburuwen yaron yaa kuu, yiib kuu amun doburuwen ande meenimaib. Kwane, nubbed yiib wedmendem ande meenendimaub, kwane man yibbed nub yaa kangkon kwanimaib ande daandoon.

⁷ Kwane kowe, angkodmia, nub kuu yenbandi ye dabab meneboon kumban nub kuu kubuwen, amborom kuu yiib kuu yiib anam andi kuu awiniwen kowe.

⁸ Yiib kuu Yariman yaa aromkonomo doriib kowe, nub kuu anammo wadkeremoon areb keruwen.

⁹ Nub kuu yiib dowad God yaa eso darewoob andimaub, amborom kuu nub kuu yiib dowadbed God ye indob arimbed kubi miin darewoob keruwen kowe.

¹⁰ Amnoomiib awingyawiib nub kuu yiib dowad yobdoodmo kurikuri kamimaub kuu, yiib ika wedmendenub yiib anam andi dowad komo komo yiibkaadkerindo kuu kedmengkandem anduwed.

¹¹ Kwane kowe, nub Ambe God yoom Yariman Yesu yoombed kiwaan ongmen dibko, yiwiib yaa menem.

¹² Yarimanbed yiib yaa mimyob dowaken ariyiib dabokne ongmen doko, yiib kuyaomiwa nimakarub yena korem yaayiiwa derendarok. Nubbed yiib yaa mimyob dowaken keendimaub areb yiib yaa kwamunemo kerok.

¹³ Kwane yembed yiib niindem aom kuu aromkono kondok, Yariman Yesumbed ye karadmodan benmananeen yaron ari kuu, karadmo dobiri ye dowad nub Ambe God ye murubia ari arewayiib ande dedmoniyiibban kondok.

4

Godbed Yiib Yaa Kubendaneen Ye Kiwaan Ari Dobirime

¹ Weng yeenbon kei, angkodmia, Godbed yiib yaa kubendaneen ye kiwaan ari dobirime ye weng kuu kedmengkanduwen. Anamaa, yiib kuu kwamunemo doriib. Kibikee Yariman Yesu yangko yaambéd nangkande yedmuub kuu inamen kee darewoob keroka kwane kamembirime,

² amborom kuu Yariman Yesu yaromkono yaambéd komo kamime ande kedmengkanduwen kuu yiibkaadkeriwen kowe.

³ God ye dowaken kuu yiybka ye yaa konime anded. Kowe, ye dowaken kuu nenem kamaib anded.

⁴ Ye dowaken kuu yiyb mimim yiyb id ye inamen yaa kuu yiybka ongme oone dobirime, karadmo amunmo dohiri ye kiwaan yaambed oone dobirime anded.

⁵ Kwane, God yaa anam andindodanbed yi nindem aom nenem inamen meenimaib kwane kamaib.

⁶ Kuye inamen yedmuub kuu yiyb kuristen angkodmi maa yaa ambarakmaib, angkon ye yaa bironaib. God ye dowaken kukui. Karub kanembed kwane ambarakmaneen kuu Yarimanbed ukum konaneen kowe. Yiyb kuu anukbed yedmenduwen kui.

⁷ Godbed nub yaa baandoon kuu ambarakmi ye dowadban, karadmo dobirime anded.

⁸ Kwane kowe, karub kanembed kuye weng wunekaraneen kuu, karub yaamban, ye Kingkin Karadmo yiyb yaa kondoon ye God yaa wunekaraneen kii.

⁹ Kuristen angkodmia yaa mimyob dowaken keenoon mimyob dowaken keenoon kamime andi ye dowad kerek wongke keendaubban, amborom kuu Godbed kedmengkandoone yiybkaadkeriwen kowe.

¹⁰ Anamaa, yiyb kuristen angkodmia korem Masedonia ambibkin aom doriib kuu yiybbed mimyob dowaken keendimaib. Kuned nub dowaken kee andemenduub kuu kuye inamen kuu darewoob kerok.

¹¹ Kwane, nubbed anuk kwane daanduwen areb kuu, iwari dohiri ye inameniib keane kwane

kamiyiibban ye inameniib yiib dingkimbed deme ambangki ye inameniib awinime.

¹² Kwamune kamaniib kumbed kane kane anam andindodan kuu wedmendekorib, nimaya karuwa amun andaniwe yiib kuu karub yena yaambbed angkumone dobaraibban.

Anam Andiwendan Dukniwen Yaa Komo Keraneen?

¹³ Angkodmia, yiib kuu dukniwendan yaa komo keraneen kuu yiibkaadban areb keru kuu nub dowakenban. Nimakarub yenambbed bobni yiri kuu ika dembaubban ande dakmenib kwane mimyob wandemberenib yuudimaib areb kwane keraib anduwed.

¹⁴ Nub anam anduub kuu Yesu kuu bobnekore ika demboon. Kowe nubbed anam anduub kuu kane kanembed Yesu yaa anam ande dukniwendan kuu Godbed Yesu yoom bindaneen.

¹⁵ Nubbed kibirebya Yariman ye weng yembed dakmoon kuu ke dakmuub kei. Kane kane wad doruub kuu Yesu mananeen yaron ari kuu nubdin dukniwendan yi yoman be wanaanban.

¹⁶ Kedi, Yariman yekareb Ewen arimbed mananeen kuu naawonmo baandiyiib engyus yi korok darewoob ye baandiyiib God ye kibi baandiyiib kamananeene, Keresu yaa anam ande dukniwendan kuu dembaniwe yidin baneen.

¹⁷ Kwananeene, yiiwa nuwa wad doruubdan kuu be daananeene wiib aom wedyambbed Yariman awene mimyamo keranuub. Kwane, nub kuu Yariman yoom aron korem dobaranuub.

¹⁸ Kwane kowe, weng kee man kube ongkane man kube ongkane kamime.

5

Yesu Mananeen Yaron

¹ Angkodmia, nub kuu aron komo arimbed kwananeen kuu wongke keendaubban,

² amborom kuu yibkaadkeriwen kui, yid ye karub annoombed menemoon areb kuu, Yari-man kangkon yi koron yaron arimbed mananeen.

³ Nimakarub kuu yewenub amun doruub kii andaniib yaron ari kuu kudmeniibban monmari aron keranuun. Kuku wonong oyoomiibbed kudmeniibban odibin wimaan yaron areb keranuun kowe, yi kuu kirokmonaibban.

⁴ Kumban, yib kuu kumun aom dorokban kowe, kuyaron kuu yid ye karub minimaan areb keraneen kuu yib binangki yemanban.

⁵ Yib korem kuu nambiriyib awingyawiib ye dana meed, nub kuu amnoom kumun ye dana meedban.

⁶ Kwane kowe, nub kuu yena unuk dangi-wen areb keraub. Kuned nubkareb keenombere kangkadmern.

⁷ Kedi, kane kane unuk angkimaib kuu annoombed dangimaib, kane kane awarak ok animaib kuu annoombed animaib.

⁸ Kumban nub kuu awingyabdan kowe, nubkareb kangkadmern, kwane anam andiyiib mimyob dowaken keendiyiib kuu yirim areb derenem, kwane amaan ari nub kuu Godbed bobni yaa kuu burudande bindaneen andi ye meeni kuu ana nangmidan yi topi kamkono areb derenem.

⁹ Amborom kuu Godbed nub kingkoon kuu ye arud darewoob kandi yemanban, nub Yariman

Yesu Keresu yaambéd bobni yaa kuu burudande bindaneen ye dowad kingkoon kowe.

¹⁰ Yembed nub dowad bobnoon kuu wad doruub o duknanuub kuu, nub korem kuu ye yoom dobaranuub anded.

¹¹ Kwanekob, yiybkareb man kube ongakane man kube ongakane kame aromnime, kibirebya kamiib kwane kamime.

Inamen Yorokmo Awine Dobirime

¹² Angkodmia, nubbed yiyb yaa yedmuub kuu, kane kanembed Yariman yaa anam ande do-biri ye dowad kuu yiyb yaa oonendenib yiyb yaa ongakandenib yiyb kuyaom kuu deme darewoob ambangkimaib kuu, yi weng kuu wengamberenib yi dowad karub amun andime.

¹³ Kowe, yi aningko kuu arimbed kankoonime, amborom kuu yi kuu deme kee awinimaib kowe. Kwane, iwari yewenub karamo neman neman kame dobirime.

¹⁴ Angkodmia, nubbed kangkon ongakande yedmuub kuu ogoodmo doriibdan yaa kuu ongakandime. Undeek keriwendan yaa kuu aromni weng kube ongakandenib, wuud keriwendan kuu awandime. Nimakarub korem yaa yodbirimban iwarimbed dohiri kerekmen kamendime.

¹⁵ Kwane, yenambéd ambarakmendibka inande ambarakmendaib. Kane kanembed inande kwanandamibka kebendime. Kumban aron korem kuu man amun man amun kamime, nimakarub korem yaa kangkon amun amun kamenabime.

¹⁶ Aron korem kuu kubimo dobirime.

¹⁷ Kwane, kurikurimo kamembirime.

18 Yiib yaa komo keroon ye dowad God yaa eso andime, amborom kuu kwamune kuu God ye dowaken Yesu Keresu yaambéd kowoon, yiib yaa.

19 Amot kumbemoon areb, Kingkin Karadmo kebenaib.

20 Kwane, Godbed ye profesidan yaa komo daandaneene dakmaniib yaa kuu arewa ande dakmaib.

21 Kumban weng korem menebaneen kuu darobenib, amun kuu awinime.

22 Arewa korem yaa kuu kangkadmime.

23 Yewenub ye Godbed yekareb yiib niindem aom kumundin yaa karadmo kerundok. Kwane, Yariman Yesu Keresu mananeen yaron yaambéd yiib idiib kingkiniib yaa arewayiib ande dedmoniyiibban kerok, kumundin amunmo kerundok.

24 Yiib yaa baandi ye God kuu ye weng kunduk awinimo kamimaan kowe kwananeen.

25 Angkodmia, nub dowad kurikuri kerime.

26 Kuristen angkodmia korem yaa karadmo kiwaanbed mandamuk konde kubendime.

27 Nembed yiib yaa Yariman ye arinambo arimbed yedmaan kuu, kerek kee kuristen angkodmia korem yaa kimingkime.

28 Nub Yariman Yesu Keresu ye kabamoonmo kondi ye mimyob dowaken kuu yiib yaa kerok.

**Buk Baibel long tokples Yongkom
Genesis, Psalms, and The New Testament in the
Yongkom Language (also called the Yonggom
language) of Papua New Guinea**

copyright © 2003 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Yongkom

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

b3f9b0a2-8cdb-5470-8e3c-8250231eee99